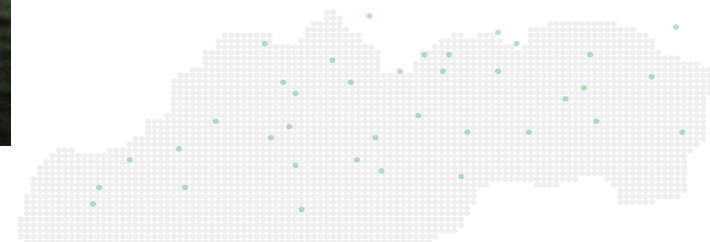

NÁRODNÝ SYSTÉM SLOVENSKEJ REPUBLIKY

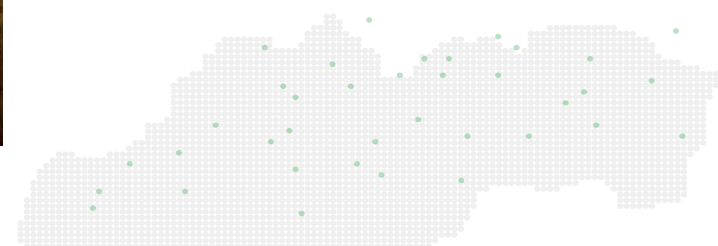

JANKA SZEMESOVÁ
NS SR koordinátor

ZAČIATOK POLITIKY ZMENY KLÍMY – RIO KONFERENCIE

COP 21 – PARIS FRANCE

PA § 13 - ROZŠÍŘENÝ RÁMEC TRANSPARENTNOSTI

Process and meetings > [Transparency and Reporting](#) > Reporting and review > Reporting and review under the Paris Agreement

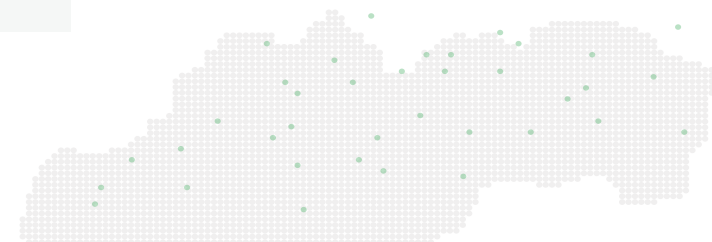
FAQ - Moving Towards the Enhanced Transparency Framework.

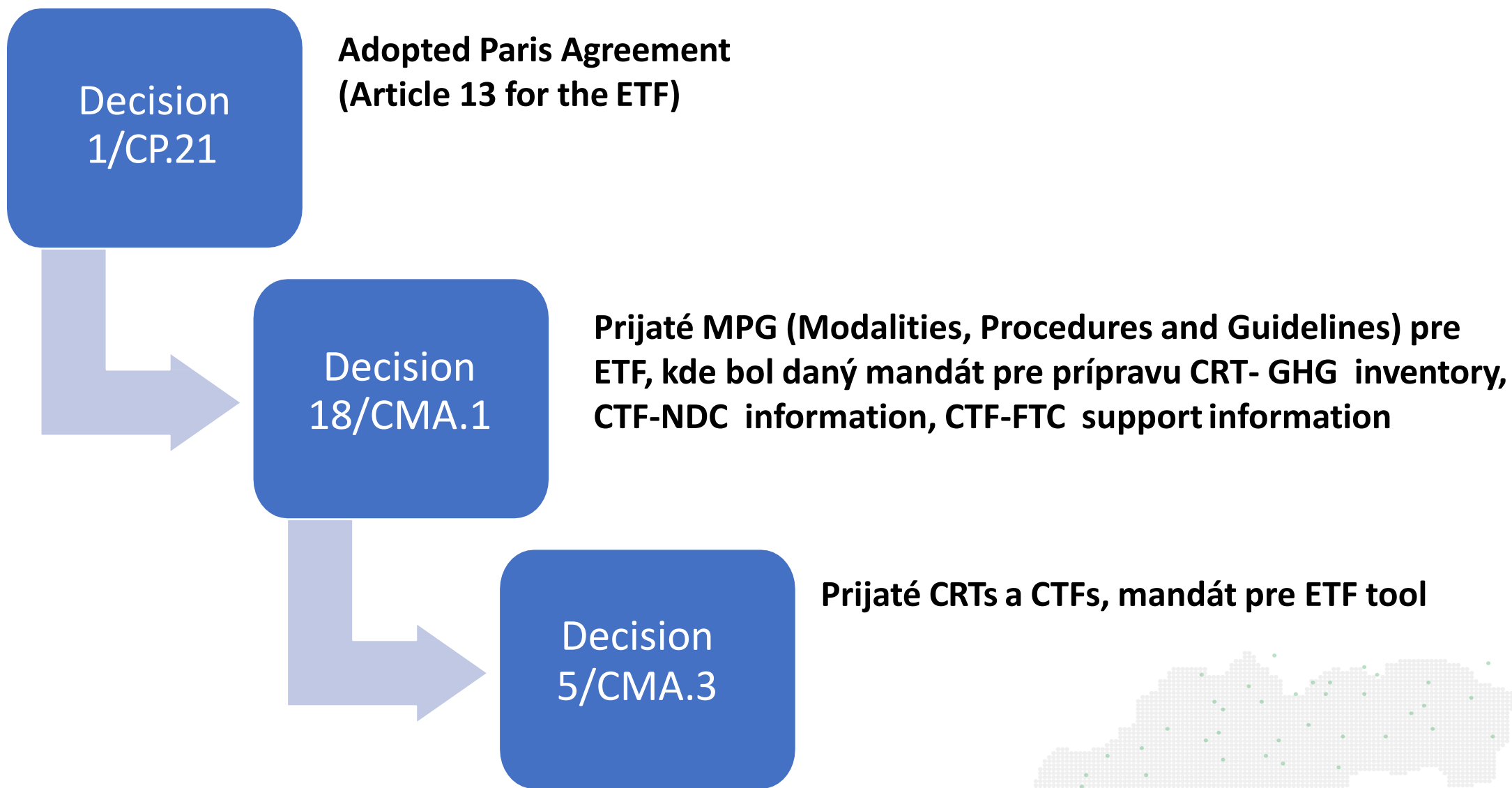
Related information

[ETF Reference Manual](#)
(updated as of 6 June 2022)

[FAQ's ETF](#)

MANDÁT PRE REPORTOVANIE V ETF - TOOL

ÚLOHA „NS SR“ POD UNFCCC

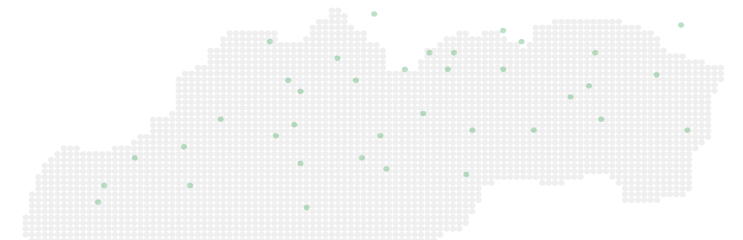
- <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement>
- **Implementácia článku 13 PA:**

Article 13 paragraph 1:

In order to build mutual trust and confidence and to promote effective implementation, an Enhanced Transparency Framework (ETF) for action and support, with built-in flexibility which takes into account Parties' different capacities and builds upon collective experience is hereby established.

**NÁRODNÝ SYSTÉM PRE EMISIE A PROJEKCIE EMISIÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNOV A ZNEČISŤUJÚCICH LÁTOK
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

„NS SR“

ÚLOHA „NS SR“ POD UNFCCC

Implementácia Rozhodnutia 18/CMA.1 v oblasti reportovania, review a podpory pre rozhodovanie:

REPORTOVANIE:

Pod UNFCCC:

- každé 4 roky: Národné komunikácie; najbližšie 31. 12. 2026
- každý rok: Emisné inventúry a správy; najbližšie 15. 04. 2026

Pod PA, čl. 13:

- každých 5 rokov: NDC; podaná spoločne s EÚ v novembri 2025
- každé 2 roky: BTR; najbližšie 31. 12. 2026

REVIEW:

Pod UNFCCC:

- každé 4 roky: Národné komunikácie; 2023 centralizované
- každý rok: Emisné inventúry a správy; 2025 simplified

Pod PA, čl. 13:

- Každých 5 rokov: Global Stocktake (GST) 2024 na COPe
- Každé 2 roky: BTR; in-country review 2025 (marec); QA period, FMCP (Belém 2025)

ROZHODOVANIE

BIENNIAL TRANSPARENCY REPORT

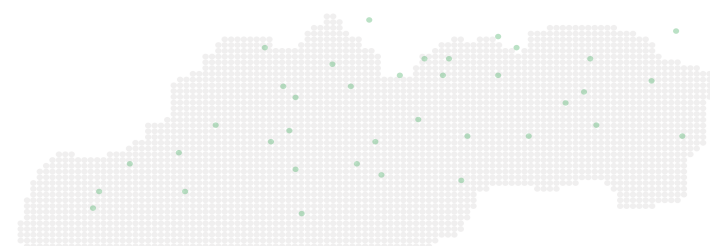
Parížska dohoda vyžaduje plnenie prostredníctvom Dvojočných správ o transparentnosti (BTR)

<https://unfccc.int/first-biennial-transparency-reports>

SVK submitovalo v decembri 2024 v súlade s harmonogramom

Podľa vykonávacieho rozhodnutia orgánov UNFCCC a PA musí každá BTR byť posúdená nezávislým tímom expertov a procesom FMCP2:

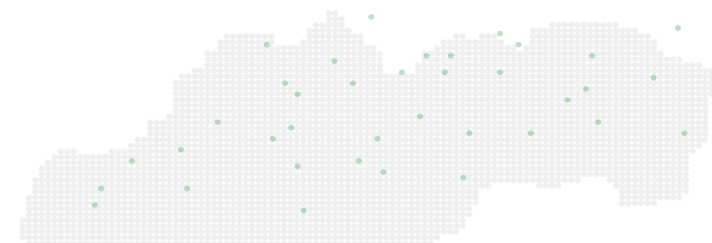
- marec 2025: In-country review prebehlo v marci 2025, správa bola publikovaná;
- od 10. augusta do 10. septembra 2025: Submission of questions by any Party to the Parties under FMCP – using the dedicated online portal;
- od 11. septembra do 10. októbra 2025: Provision of answers by Parties under FMCP – using the dedicated online portal;
- do 7. novembra 2025: Upload of compiled Q&A by the secretariat onto the FMCP2 working group session webpage
- 15. novembra 2025: Slovensko deklarovalo verejne svoj pokrok pri znižovaní emisií a implementáciu adaptácii v rámci procesu Viacstranného zdieľania a posudzovania pokroku (FMCP)
- 31. decembra 2026: Druhá BTR

COP 30 – BELÉM BRASIL

COP 30:
Simon Stiell closing
speech:
*“COP30 showed that
climate cooperation is
alive and kicking,
keeping humanity in
the fight for a livable
planet”*

STRATEGICKÉ VÝZVY Z KLIMATICKEJ KONFERENCIE V BELÉME

GLOBALNE MUTIRÃO: Zjednotenie ľudstva v globálnej mobilizácii proti zmene klímy:

- so znepokojením pripomínajú, že uhlíkový rozpočet zodpovedajúci dosiahnutiu teplotného cieľa Parížskej dohody je v súčasnosti malý a rýchlo sa vyčerpáva;
- uznávajú, že obmedzenie globálneho otepľovania na 1,5 stupňa Celzia bez prekročenia tohto limitu alebo s obmedzeným prekročením vyžaduje hlboké, rýchle a trvalé zníženie globálnych emisií skleníkových plynov a dosiahnutie nulových čistých emisií oxidu uhličitého do roku 2050

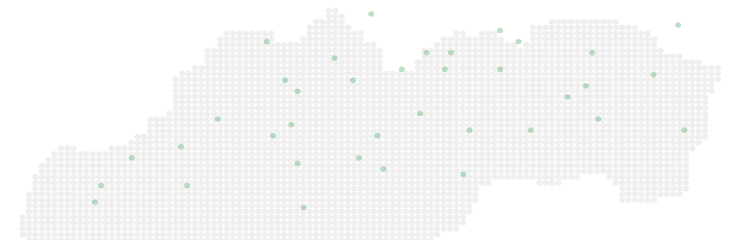
ADAPTÁCIE:

Globálny cieľ pre adaptáciu (GGA):

- prijali zoznam 59 indikátorov, ktoré sú ale dobrovoľné, nepredpisujúce a nevedúce k sankciám za nedodržanie, globálneho charakteru, nesmú byť použité ako podmienka pre rozvojové krajiny na prístup k adaptačnému financovaniu, a nevytvárajú nové finančné povinnosti alebo záväzky, ani zodpovednosť či kompenzáciu

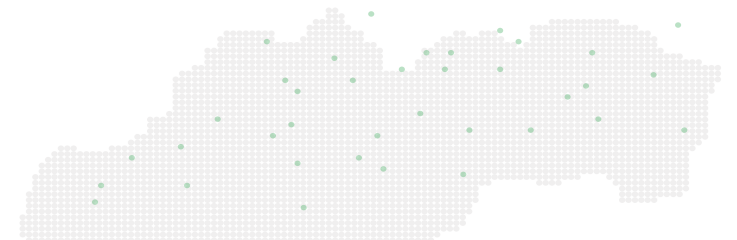
MITIGÁCIE:

- strany uznávajú význam najlepších dostupných vedeckých poznatkov pre účinné klimatické opatrenia a tvorbu politík a berú na vedomie hodnotenie Medzivládneho panelu OSN pre zmenu klímy
- kritickej úlohy lesov pri ukladaní a pohlcovaní uhlíka a pri zvyšovaní odolnosti voči zmene klímy
- spoločných prínosov znižovania, riadenia a prevencie odpadu a prístupov obehového hospodárstva, ako aj potenciálu inovácií v oblasti opätovného využitia, recyklácie a zberu odpadu

MITIGÁCIA vs. ADAPTÁCIA www.euractiv.sk

- Adaptácia na zmenu klímy **je nevyhnutná**. *Politicky je adaptácia ideálna, pretože nekoliduje s fosílnymi záujmami, nevyžaduje medzinárodné záväzky, neotvára kultúrne vojny o autá, o právo kúriť uhlím, či o obmedzení spotreby.*
- Nie je ale náhrada **za mitigáciu**.
- Veda je v tomto bode [nekompromisná](#) – adaptácia má **fyzické, ekologické aj ekonomické limity**. A čím viac sa planéta oteplí, tým rýchlejšie na tieto limity narazíme.
- IPCC vo svojich hodnotiacich správach opakovane [upozorňuje](#) na rozdiel medzi tzv. **soft limits a hard limits** adaptácie. Mäkké limity znamenajú, že prispôsobenie je možné, ale stojí čoraz viac peňazí, energie a politického kapitálu. Tvrdé limity znamenajú, že adaptácia prestáva fungovať úplne – bez ohľadu na rozpočet či technológie.
- Ak sa planéta oteplí nad určitú hranicu (nad 1,5–2 °C), tak sa **tvrdé limity** začnú objavovať v čoraz väčšom rozsahu, či už ide o extrémne horúčavy, kolaps ekosystémov, chronický nedostatok vody či prudké poklesy poľnohospodárskych výnosov. Nie sú to hypotézy – sú to procesy, ktoré už dnes vidíme v rôznych regiónoch sveta. Každý rok, o ktorý odložíme znižovanie emisií, znamená vyššie budúce náklady na ochranu pred extrémami, [upozorňujú](#) klimatológovia z IPCC. Bez mitigácie sa adaptácia mení na [nekonečný účet](#), ktorý sa nedá splatiť. Pri extrémnych horúčavách [naráža](#) ľudské telo na fyziologické limity, pri ktorých už nepomáha tieň ani klimatizácia. Pri kolapse ekosystémov neexistuje technická náhrada, ktorá by plnohodnotne nahradila ich funkcie, či už ide o zadržiavanie uhlíka, vody alebo stabilizáciu klímy.
- Investície do adaptácie sa pohybujú **53-137 miliárd €** ročne do roku 2050 (1.5°C to 2°C)
- Ekonomické straty medzi rokmi 2021 – 2024 už boli **40-50 miliárd €**

ÚLOHA „NS SR“ POD EÚ

**EURÓPSKA KLIMATICKÁ A ENERGETICKÁ POLITIKA = ZELENÁ DOHODA MÁ VIESŤ K
UHLÍKOVO NEUTRÁLNEJ EURÓPE DO ROKU 2050**

REPORTOVANIE:

Pod Energy Governance Regulation (EU) 2018/1999:

- 15. 01. 2026: Emisné inventúry SP v ETF softvéri pomocou CRT, draft NID kapitoly, MMR tabuľky
- 15. 03. 2026: CRT, NID, MMR tabuľky – final
- 15. 03. 2027: Projekcie, PAMs, NECP (dvojročne)

Pod ESR nariadením:

- Emisie rozdelené na ETS a ESR emisie

Pod LULUCF nariadením:

- Manažment krajiny

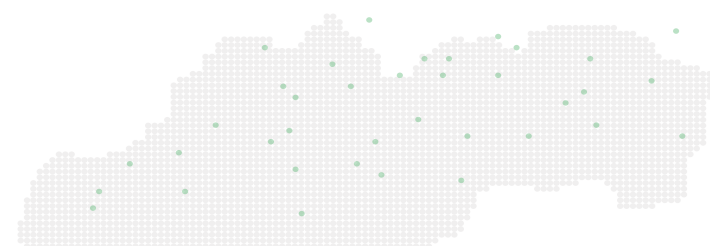
REVIEW:

Pod Energy Governance a ESR nariadením:

- Každý rok review ESR emisií priebežné overenie AEA
- Každé 4 roky komprehenzívne review (2025), stanovenie stropov pre AEA

Pod LULUCF nariadením:

- V roku 2025 komprehenzívne review pre určenie jednotiek

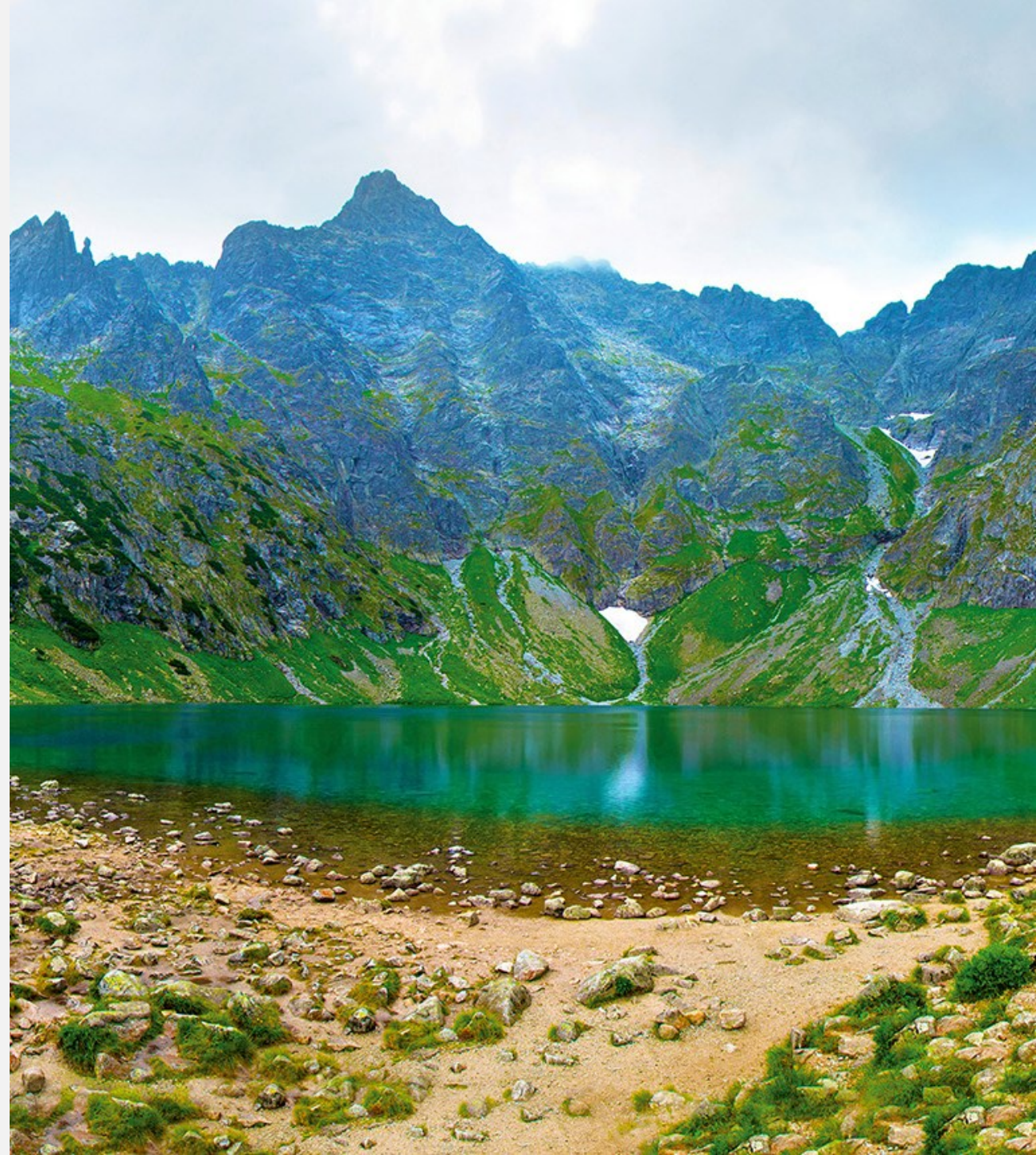
ENERGETICKÝ A KLIMATICKÝ PLÁN (NECP)

Čo to je: Strategický dokument SR, ktorý určuje, ako vyrobíme energiu do roku 2030

Hlavné ciele: 25 % podiel OZE a prepojenosť sústav nad 50 %

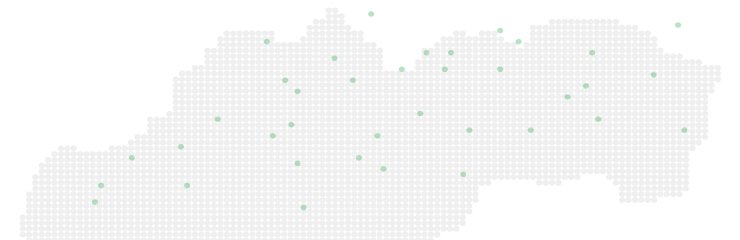
Prečo sa nebáť:

- Energetická bezpečnosť: Prechod na domáce obnoviteľné zdroje a jadro znižuje závislosť od dovozu fosílnych palív
- Stabilita siete: SR investuje 200 mil. EUR do modernizácie sústav, aby zvládli nárast OZE bez rizika blackout
- Realizmus: SR si obhájila cieľ 25 % OZE voči tlaku na vyššie čísla, aby bol rozvoj udržateľný a technicky možný

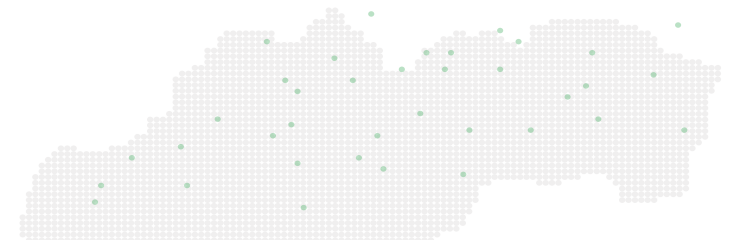
SEKTORY ESR: BUDOVY, DOPRAVA, POĽNOHOSPODÁRSTVO A ODPADY

- **Čo to je:** Nariadenie o spoločnom úsilí (ESR) pokrýva sektory mimo veľkého priemyslu
- **Cieľ SR:** Znížiť emisie v týchto sektoroch o 22,7 % do roku 2030 (oproti 2005)
- **Prečo sa nebáť:**
 - Dosiahnuteľnosť: Do roku 2023 sme už dosiahli pokles o 18 %, chýba nám teda len malý krok k cieľu 2030
 - Podpora zateplovania: Sektory budov a odpadov vykazujú stabilný klesajúci trend vďaka dotáciám
 - Nová mobilita: Hoci doprava je výzvou, masívna výstavba nabíjacej infraštruktúry (2 818 bodov v roku 2025) uľahčuje prechod na bezemisnú dopravu

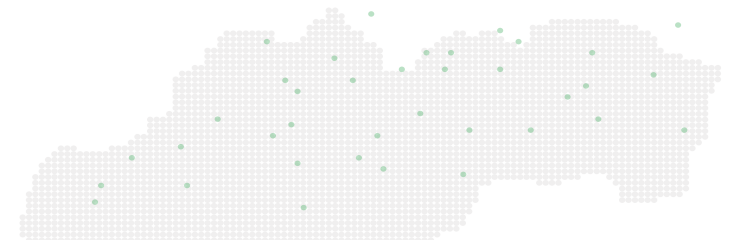
FINANCIE: KTO TO ZAPLATÍ?

- Finančné piliere: Modernizačný fond: 750 mil. EUR pre priemysel a energetiku.
- Environmentálny fond: 100 % výnosov z predaja kvót ide späť na klimatické opatrenia
- Sociálno-klimatický fond: 1,53 mld. EUR pre domácnosti od roku 2026
- Fakty:
 - Cena za kúrenie: ETS 2 nezvýši náklady o 3 000 EUR, ale priemerne o 50 – 230 EUR ročne; fondy pomôžu tieto náklady eliminovať zateplením
 - Zákaz motorov: Autá so spaľovacím motorom sa nezakazujú; po roku 2035 sa obmedzí len predaj nových vozidiel s emisiami
 - Konkurencieschopnosť: Dekarbonizácia chráni priemysel pred nestabilitou cien palív a cez CBAM aj pred špinavým dovozom

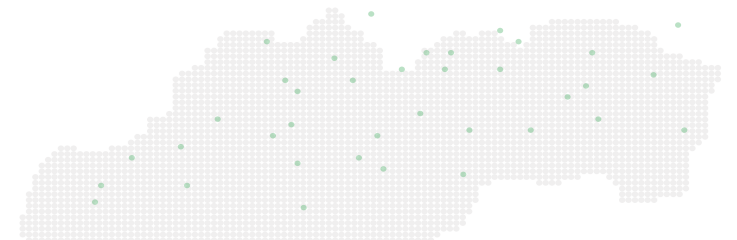
ENERGETICKÁ EFEKTÍVNOSŤ A ÚSPORY

- **Čo to je:** Smernica EED zavádza princíp „Prvoradosť energetickej efektívnosti“
- **Povinnosti:** Verejný sektor musí obnovovať 3 % plochy budov ročne a znižovať spotrebu o 1,9 %
- **Prečo sa nebáť:**
 - Nižšie účty: Najlacnejšia energia je tá, ktorú nespotrebuje. Zateplenie a efektívne riadenie budov šetrí peniaze obciam aj občanom
 - Transparentnosť: Povinné diaľkové odpočty od roku 2027 umožnia ľuďom lepšie sledovať a regulovať svoju spotrebu
 - Boj s chudobou: Programy ako „Obnov dom mini“ cielia špeciálne na nízkoprijemové domácnosti, aby im pomohli znížiť náklady

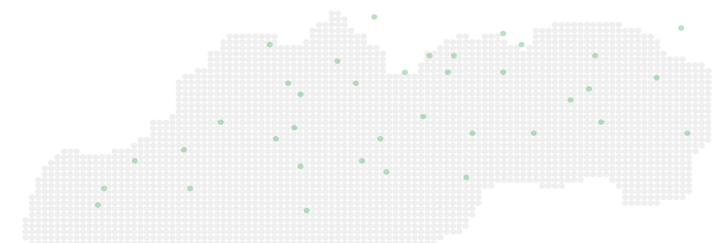
ČISTEJŠIE OVZDUŠIE: NAPCP A IED 2.0

- **Čo to je:** Národný program znižovania znečisťovania ovzdušia (NAPCP) a prísnejšie pravidlá pre priemysel (IED 2.0)
- **Ciele:** Dramatické zníženie oxidov síry (-82 %) a jemných prachových častíc (-49 %) do 2030
- **Prečo sa nebáť:**
 - Zdravšie prostredie: Tieto opatrenia priamo znižujú chorobnosť a zlepšujú kvalitu života v priemyselných regiónoch
 - Podpora BAT: Štát pomáha podnikom zavádzať „Najlepšie dostupné techniky“, ktoré sú ekologické aj ekonomicky efektívne
 - Synergia: Dekarbonizácia priemyslu (menej CO₂) prináša ako bonus čistejšie ovzdušie (menej prachu a síry)

REVÍZIA IMPLEMENTOVANÉHO NARIADENIA K EnGov

Annex number	Need for change	Annex number	Need for change
Annex I: GHG	No changes needed	Annex XIII: PaMs - financing	Improvements based on 2023/2025 learnings
Annex II: RES	Very substantial changes	Annex XIV: PaMs – air quality	No changes needed
Annex III: adaptation	No changes needed	Annex XV: Energy subsidies	Improvements based on 2023/2025 learnings
Annex IV: EE	Very substantial changes	Annex XVI - RES	No changes needed – TBC by ENER C1/C2
Annex V: energy security	No changes needed	Annex XVII - EE	Very substantial changes
Annex VI: IEM	Adjustments to tables 1 and 2 + new template for gas regulated prices and on barriers for effective competition. (art. 4.9 Directive 2024/1788)	Annex XVIII – Energy Poverty	Improvements based on 2023/2025 learnings
Annex VII: R&I	No changes needed	Annex XIX – Energy Poverty	Improvements based on 2023/2025 learnings
Annex VIII: Energy subsidies	No changes needed	Annex XX- Just transition	No changes needed
Annex IX: PaMs	Several improvements / simplifications based on 2023/2025 learnings	Annex XXI – Implementation of regional cooperation	No changes needed
Annex X: PaMs - EED	Several new and amended tables to align with EED changes.	Annex XXII – implementation of recommendations	Updated scope of recommendations
Annex XI: PaMs - EED	Several new and amended tables to align with EED changes.	Annex XXIII – Multilevel dialogue	No changes needed
Annex XII: PaMs - EED	Several new and amended tables to align with EED changes.		

ĎAKUJEM ZA POZORNOST'

